

Realistisch Ambacht waarschuwt voor de risico's van aankoop extra Stedin-aandelen

HENDRIK-IDO-AMBACHT – Netbeheerder Stedin heeft dit jaar 200 miljoen euro nodig om het eigen vermogen te versterken. Het bedrijf wil dit bedrag mede ophalen bij bestaande aandeelhouders, waaronder de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en tientallen andere gemeenten. De politieke partij Realistisch Ambacht meent dat de gemeente juist minder van dergelijke risico's met gemeenschapsgeld zou moeten aangaan en niet méér.

De fractie van Realistisch Ambacht heeft op 30 april schriftelijke vragen gesteld aan burgemeester en wethouders. De eerste vraag is of zij overwegen op de uitnodiging van Stedin in te gaan door extra aandelen te kopen. In dezelfde vragen geeft de partij een aantal goede redenen om dit niet zomaar te doen. Zo staat in de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) dat beleggen geen normale publieke taak is, hooguit een tijdelijke activiteit wanneer een overheid meer geld 'in kas' heeft dan voor de gewone bedrijfsvoering op dat moment nodig is.

"Vrij vertaald zegt die wet dat gemeenten beleggingsrisico's voor hun inwoners moeten beperken", aldus fractievoorzitter Oene Doevendans. "Een andere wet, de Wet HOF (Houdbare Overheids Financiën) draagt gemeenten op om financieel risicomijdend gedrag te vertonen. We moeten als lokale overheid het geld van onze burgers wijs beheren en besteden en niet bij een externe, private partij onderbrengen. We hebben in het verleden gezien hoe fout dat kan lopen." Hij wijst onder meer op de IJslandse bankencrisis. Nederlandse provincies en gemeenten bleken toen met honderden miljoenen te hebben gespeculeerd bij een van de failliete banken.

Volgens Doevendans speelt ook mee dat nu juist Stedin-aandelen op dit moment risico in zich dragen. "Dit bedrijf heeft de kapitaalinjectie nodig omdat het anders niet toekomstbestendig is, omdat het anders niet meekan in de energietransitie. We mogen ervan uitgaan dat er na deze eerste financieringsvraag meer zullen volgen. De sector waarin Stedin opereert, heeft te maken met langdurige, grote onzekerheden als gevolg van de Europese 'Green Deal' en de overstap van fossiele naar hernieuwbare energie. Die onzekerheden moeten wij als gemeente niet mede willen dragen."

Wegblijven van dat soort risico's, is volgens Realistisch Ambacht het devies. Doevendans: "Geld uitgeven aan aandelen betekent minder ruimte overhouden voor de inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht. De tendens is de afgelopen tijd juist geweest dat we aandelen van de hand doen, bijvoorbeeld die in Eneco en het Spoorfonds. Het zou logischer zijn om de 22.495 aandelen Stedin die onze gemeente nu bezit te verkopen, dan om er nieuwe bij te kopen." Het College van B&W moet op de schriftelijke vragen binnen dertig dagen een antwoord geven.

In de nabijheid van Hendrik-Ido-Ambacht zijn onder meer ook Dordrecht, Zwijndrecht, Alblasterdam, Papendrecht, Sliedrecht, Barendrecht, Hoeksche Waard en Gorinchem in het bezit van Stedin-aandelen. Doevendans: "Mijn partij kan alleen spreken voor Hendrik-Ido-Ambacht, maar ik hoop dat de financieringsvraag ook in onze buurgemeenten kritisch tegemoet wordt getreden en dat een eventuele voorgenomen aankoop overall serieus wordt getoetst aan de wet."

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Oene Doevendans, fractievoorzitter van Realistisch Ambacht, o.doevendans@kpnplanet.nl, telefoon 06-24829641.

Betreft: beleggen in Stedin aandelen

Geacht college,

Stedin, de netbeheerder in onze regio, heeft aangegeven behoefte te hebben aan een extra financiering van in eerste instantie 200 miljoen euro. Hiervoor benaderen zij de huidige aandeelhouders (waarvan wij er één zijn) om extra aandelen aan te kopen. De reden hiervoor zijn de investeringen die zij nodig vinden om de energietransitie te kunnen bekostigen.

Naar aanleiding hiervan dient de fractie van Realistisch Ambacht op grond van artikel 48 van het Reglement van orde voor de raad van Hendrik-Ido-Ambacht schriftelijke vragen in, waarop schriftelijke beantwoording wordt verlangd.

Achtergrond

Voor wat meer context voor onze vragen gaan we hier eerst kort in op de wetten FIDO en HOF en de credit rating van Stedin.

Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden)

De wet FIDO bevat instrumenten die de risico's beperken die gemeenten lopen bij lenen en beleggen. De wet FIDO beschouwt beleggen niet als een normale publieke taak, maar als een tijdelijke activiteit omdat er een bepaalde tijd meer geld 'in kas' zit dan voor de gewone bedrijfsvoering nodig is. Beleggen doet de gemeente dan ook niet om zoveel mogelijk rendement te maken, maar om geld dat in een periode niet nodig is op een veilige manier te stallen.

Vrij vertaald komt dat erop neer dat de wet FIDO ondermeer bedoeld is om het beleggen door gemeenten aan banden te leggen om op die manier de risico's voor haar inwoners te beperken.

Wet HOF (Houdbare OverheidsFinanciën)

Kort samengevat draagt deze wet gemeenten op om financieel risicomijdend gedrag te vertonen.

Standard and Poors credit rating report

FIDO: "Bovendien moet de tegenpartij aan strenge eisen van betrouwbaarheid (minimaal single A-rating) voldoen."

Op dit moment, volgens een Standard and Poors report van 2-9-2020, lijkt Stedin inderdaad deze minimale A-rating te hebben, waarmee ze dus aan de ondergrens zitten. S&P geeft voor het Financial Risk aan dat deze "Significant" is, met name omdat het bedrijf fors zal moeten gaan investeren in de komende jaren. Zij voorzien ook een terugkerende behoefte aan meer financiering. Deze financiersvraag van Stedin zou dan ook als eerste in een reeks beschouwd moeten worden.

Daarnaast geven zij aan dat er onzekerheid is over regulatoire risico's bij de vaststelling van de tarieven van netbeheerders, al beginnend in 2022. S&P verwacht dat de resultaten voor Stedin de komende jaren onder druk komen te staan wat een negatief effect op hun rating zou kunnen hebben.

Veel zal daarbij afhangen van de nog volstrekt onduidelijk toekomst voor de klimaat- en energietransitieplannen (er komen bijvoorbeeld steeds meer berichten over "van het gas af").

Dit kan zeer sterk variëren als gevolg van de samenstelling van kabinetten, Europese regelgeving en dergelijke.

Kortom: deze belegging kan volgens Realistisch Ambacht zeker niet als risicoloos betiteld worden.

Onze vragen

Zoals hiervoor beschreven wordt in de wet FIDO een en ander beschreven over het beleggen door gemeenten. Zie hieronder enkele passages uit die wet (schuingedrukt) met daarbij onze vragen.

*De wet FIDO beschouwt beleggen **niet** als een normale publieke taak, maar als een **tijdelijke** activiteit omdat er een bepaalde tijd meer geld 'in kas' zit dan voor de gewone bedrijfsvoering nodig is. Beleggen doet de gemeente dan ook niet om zoveel mogelijk rendement te maken, maar om geld dat in een periode **niet nodig** is op een **veilige** manier te stallen.*

- 1) overweegt u om extra aandelen Stedin aan te kopen?
- 1a) hebben we momenteel meer geld 'in kas' dan voor de gewone bedrijfsvoering nodig is, hoe hoog is dat bedrag en voor welke periode zullen we meer geld 'in kas' hebben dan voor de gewone bedrijfsvoering nodig is?
- 1b) m.b.t. de tijdelijke aard: voor welke termijn bent u van plan om de extra aan te kopen aandelen aan te houden?
- 1c) mochten we inderdaad extra aandelen aankopen voor een bepaalde periode, dan betekent dat ook dat we in die periode minder financiële ruimte hebben voor nieuw beleid dat ten gunste komt aan onze inwoners. Dat zou dus ook voor de volgende collegeperiode kunnen gelden. Kloppen deze constatering?
- 1d) ziet u de aankoop van extra aandelen als een veilige belegging? (ook gezien de financial risk beoordeling door Standard & Poors)

- 2) de tendens in de afgelopen tijd is juist geweest om aandelen/belangen te verminderen (bijvoorbeeld het Spoorfonds en de Eneco aandelen). Is het college van plan om nu toch weer extra aandelen aan te kopen?
- 2a) als u van plan bent om extra aandelen Stedin aan te kopen, waarom kiest u dan niet bijvoorbeeld voor Shell?
- 2b) zou het niet verstandiger zijn om juist, in lijn met de tendens, de huidige in ons bezit zijnde aandelen Stedin te verkopen?

Wet FIDO; Artikel 2, lid 1: Openbare lichamen kunnen uitsluitend ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak leningen aangaan, middelen uitzetten of garanties verlenen. Voor het overige houden zij hun liquide middelen in 's Rijks schatkist aan.

- 3) gegeven de tekst uit de wet FIDO hierboven en de overige teksten in dit document: bent u het met Realistisch Ambacht eens dat het aankopen van extra aandelen Stedin niet in de lijn ligt van de wet FIDO?

Namens de fractie van Realistisch Ambacht,
O. Doevendans,
Fractievoorzitter

Hendrik-Ido-Ambacht, 30 april 2021